

Biljna proizvodnja u 2018. godini^(P)

Korišćeno poljoprivredno zemljište u 2018. godini iznosi 256 807,7 ha, što u odnosu na 2017. godinu predstavlja rast od 0,2%. U ukupnom korišćenom poljoprivrednom zemljištu preovladavaju površine višegodišnjih livada i pašnjaka sa učešćem od 94,3%, dok su oranice zastupljene sa 2,8%, stalni zasadi 2,1% i okućnice 0,8%. U odnosu na 2017. godinu površina višegodišnjih livada i pašnjaka bilježi rast za 0,2%, oranica za 0,5%, okućnica za 0,5%, i stalnih zasada za 0,2%.

Ostvarena proizvodnja pšenice u 2018. godini iznosila je 2 466,9 t, što je za 0,2% više u odnosu na 2017. godinu. Povećanje proizvodnje bilježe i sljedeće kulture: raž (5,7%), kukuruz za zrno (1,3%), paradajz (2,1%), krastavac (4,1%), lubenica (3,2%) i dinje (5,4%). Ukupna proizvodnja krompira u 2018. godini smanjena je za 4,8%.

U odnosu na 2017. godinu povećana je ukupna proizvodnja šljive, jabuke, kruške, breskve i mandarine, dok se smanjila proizvodnja masline.

Ukupna proizvodnja grožđa u 2018. godini povećana je za 9,7% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 1. Korišćeno poljoprivredno zemljište, 2018. godina

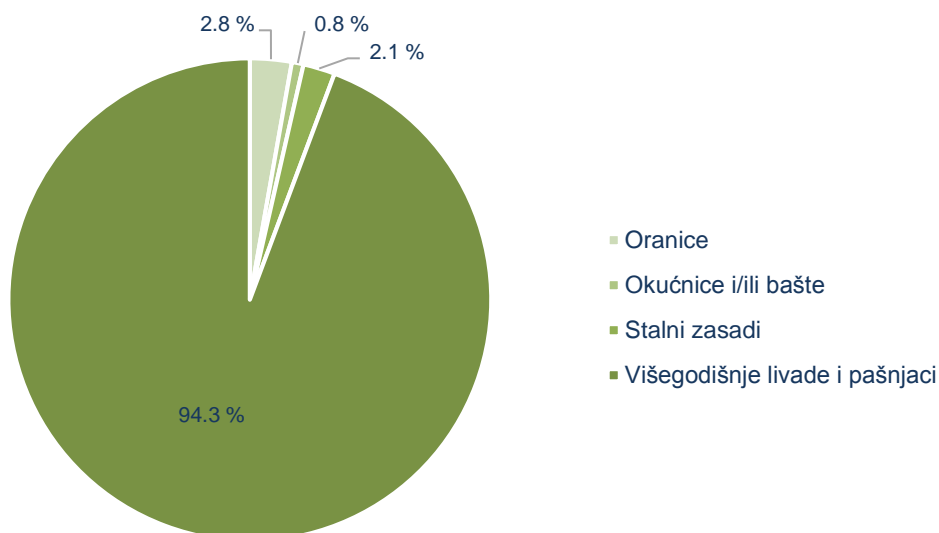

Tabela 1. Korišćeno poljoprivredno zemljište po kategorijama, 2018. godina

	2017	2018	Indeksi <u>2018</u> <u>2017</u>	ha
Korišćeno poljoprivredno zemljište	256 361,2	256 807,7		100,2
Oranice	7 162,6	7 199,6		100,5
žita za zrno	2 420,9	2 447,5		101,1
krompir	1 616,0	1 618,5		100,2
povrće, lubenice i dinje	1 302,1	1 309,3		100,6
krmno bilje	1 619,2	1 612,1		99,6
ostalo bilje na oranicama i ugari	204,4	212,3		103,9
Okućnice i/ili bašte	2 003,8	2 014,3		100,5
voće	787,6	787,6		100,0
vinogradi	116,3	116,6		100,3
krompir	538,0	542,2		100,8
povrće	561,9	567,9		101,1
Stalni zasadi	5 470,4	5 480,9		100,2
Voćnjaci	2 548,1	2 570,6		100,9
Voćnjaci-ekstenzivni	1 214,4	1 214,6		100,0
Voćnjaci-plantažni	1 333,8	1 356,0		101,7
Vinogradi-plantažni	2 850,0	2 837,9		99,6
Rasadnici	72,3	72,4		100,1
Višegodišnje livade i pašnjaci	241 724,4	242 112,9		100,2

Tabela 2. Proizvodnja žita, krompira i krmnog bilja na oranicama, 2018. godina

	Požnjevena površina, ha		Indeksi <u>2018</u> <u>2017</u>	Proizvodnja, t		Indeksi <u>2018</u> <u>2017</u>	Prinos, t/ha	
	2017	2018		2017	2018		2017	2018
Pšenica	766,3	768,8	100,3	2 462,5	2 466,9	100,2	3,2	3,2
Raž	181,7	182,5	100,4	421,0	444,9	105,7	2,3	2,4
Ječam	394,9	395,4	100,1	1 073,2	1 082,1	100,8	2,7	2,7
Ovas	209,9	212,3	101,1	550,9	563,3	102,3	2,6	2,7
Kukuruz za zrno	641,6	645,4	100,6	2 707,6	2 743,3	101,3	4,2	4,3
Ostala žita za zrno	226,4	243,1	107,4	569,1	626,2	110,0	2,5	2,6
Krompir	1 616,0	1 618,5	100,2	27 500,6	26 098,1	94,9	17,0	16,1
Djetelina	373,1	374,8	100,5	2 392,5	2 507,1	104,8	6,4	6,7
Lucerka	368,6	366,6	99,5	2 262,9	2 342,5	103,5	6,1	6,4
Ostalo krmno bilje	991,1	973,1	98,2	10 245,7	10 950,7	106,9	10,3	11,3

Tabela 3. Ukupna proizvodnja povrća, lubenica, dinja i krompira, 2018. godina

	Požnjevena površina, ha		Indeksi <u>2018</u> <u>2017</u>	Proizvodnja, t		Indeksi <u>2018</u> <u>2017</u>	Prinos, t/ha	
	2017	2018		2017	2018		2017	2018
Crni luk	134,9	136,5	101,2	2 667,9	2 739,6	102,7	19,8	20,1
Kupus	381,3	382,3	100,3	12 439,9	12 509,3	100,6	32,6	32,7
Paradajz	143,8	146,2	101,7	4 767,7	4 865,9	102,1	33,2	33,3
Paprika	227,6	229,9	101,0	5 479,2	5 546,0	101,2	24,1	24,1
Krastavac	65,8	67,7	102,9	1 894,7	1 972,5	104,1	28,8	29,1
Lubenice	420,5	425,1	101,1	17 538,0	18 106,8	103,2	41,7	42,6
Dinje	60,1	65,3	108,7	1 724,6	1 817,2	105,4	28,7	27,8
Krompir	2 154,0	2 165,5	100,5	36 631,3	34 887,7	95,2	17,0	16,1
Ostalo povrće	389,3	402,2	103,3	6 545,2	6 869,1	104,9	-	-
Pasulj	98,9	99,6	100,7	222,3*	232,9	104,8	2,2*	2,3

Tabela 4. Proizvodnja voća, citrusa i maslina, 2018. godina

	2017		2018		Indeksi ukupne proizvodnje <u>2018</u> <u>2017</u>
	Proizvodnja - ukupno, t	Od toga proizvodnja na plantažama, t	Proizvodnja - ukupno, t	Od toga proizvodnja na plantažama, t	
Šljive	9 888,1	1 044,5	11 835,8	1 378,6	119,7
Jabuke	5 371,8	1 346,8	7 583,4	1 687,5	141,2
Kruške	2 063,1	389,1	2 298,0	400,2	111,4
Breskve	1 279,7	1 235,7	1 291,6	1 241,3	100,9
Mandarine	2 753,8	2 347,2	3 645,4	3 092,9	132,4
Maslinae	758,6	417,1	521,3	279,1	68,7

Tabela 5. Proizvodnja grožđa, 2018. godina

	2017		2018		Indeksi ukupne proizvodnje <u>2018</u> <u>2017</u>
	Proizvodnja - ukupno, t	Od toga proizvodnja na plantažama, t	Proizvodnja - ukupno, t	Od toga proizvodnja na plantažama, t	
Ukupno	23 481,7	22 201,9	25 770,2	24 440,6	109,7

Tabela 6. Proizvodna sijena na livadama, 2018. godina

	Površina, ha		Indeks <u>2018</u> <u>2017</u>	Proizvodnja, t		Indeks <u>2018</u> <u>2017</u>	Prinos, t/ha	
	2017	2018		2017	2018		2017	2018
Livade	73 252,2	73 592,1	100,5	196 507,2	212 967,0	108,4	2,7	2,9

* Revidiran podatak

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Pravni osnov

Istraživanje se sprovodi na osnovu Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. list Crne Gore”, br. 18/12), a u skladu sa Godišnjim planom zvanične statistike za 2018. godinu („Sl. list Crne Gore”, br. 3/18). Prilikom izrade Instrumenata za sprovođenje istraživanja o ostvarenim prinosima kasnih usjeva, voća i grožđa korišćena je Regulativa 543/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta i Priručnik za sprovođenje godišnjih istraživanja statistike biljne proizvodnje.

Cilj istraživanja

Istraživanjem o ostvarenim prinosima kasnih usjeva, voća i grožđa prikupljaju se podaci o površinama poljoprivrednog zemljišta po kategorijama korišćenja, zasijanim i požnjevenim površinama po pojedinim usjevima, ostvarenoj proizvodnji ratarskih kultura, povrća, voća i grožđa.

Obuhvat

Istraživanjem su obuhvaćene poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i zemljoradničke zadruge) i porodična poljoprivredna gazdinstva koja se bave biljnom proizvodnjom. Podaci za poljoprivredne organizacije (poljoprivredna preduzeća i zemljoradničke zadruge) prikupljani su izvještajnom metodom, a za porodična poljoprivredna gazdinstva anketnom metodom.

Definicije

Korišćeno poljoprivredno zemljište obuhvata oranice, okućnice i/ili bašte, voćnjake, vinograde, rasadnike, livade i pašnjake bez obzira na tip vlasništva (vlastito zemljište ili zemljište uzeto u zakup).

Oranice su površine zemljišta koje se redovno obrađuju i usjevi se siju/sade prema određenom redosledu (plodored). Na oranicama se gaje žita, industrijsko bilje, krompir, krmno bilje, povrtarsko bilje, cvijeće i sjeme i rasad.

Okućnice i/ili bašte su površine na kojima se gaje biljne kulture (različite vrste povrća, krompir, voće i vinova loza) namijenjene za ishranu članova gazdinstva i uglavnom nijesu namijenjeni za prodaju. Samo povremeni višak proizvoda sa ovih površina prodaje se izvan gazdinstva.

U ostala žita za zrno uključena je: heljda, proso, sirak i dr.

U ostalo krmno bilje uključeno je: kukuruz za zelenu masu, travne smješe, travno djetelinske smješe, stočna repa i dr.

U ostalo bilje na oranicama uključeno je: industrijsko bilje, cvijeće i ukrasno bilje i proizvodnja sjemena i rasada.

Ostalo povrće uključuje: mrkvu, bijeli luk, karfiol, brokoli, kelj, salata, spanać, patlidžan, tikvice i dr.

Požnjevena površina je površina sa koje je požnjeven usjev i ubran prinos.

Plantažni voćnjaci su površine pod voćnim stablima sa određenim razmakom između redova i u redu. U njima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu se sprovode ostale agrotehničke mjere.

Ekstenzivni voćnjaci su poluintenzivni ili ekstenzivni voćni zasadi namijenjeni uglavnom za sopstvenu potrošnju. Uključena su stabla koja se nalaze u dvorištima, na okućnicama, međama, uz puteve idr, kao i stabla različitih voćnih vrsta. Površina ekstenzivnih voćnjaka upisuje se samo ako površina nije upisana kao livada i u slučaju ako je ekonomska vrijednost voćnjaka veća.

Vinogradi su zasadi vinove loze namijenjeni za proizvodnju grožđa.

Plantažni vinogradi – površine pod vinovom lozom sa određenim razmakom između čokota, u kojima se može vršiti mehanizovana obrada i po pravilu sprovode se ostale agrotehničke mjere.

Rasadnici su površine zemljišta na kojima se uzgajaju mlade drvenaste biljke namijenjene za kasnije presađivanje, a obuhvataju: voćne sadnice, sadnice vinove loze, ukrasnog bilja i šumskog drveća.

Livade – zemljište koje se trajno (pet ili više godina) koristi za rast zelene stočne hrane i nije uključeno u plodored.

Pašnjaci – zemljište koje se koristi za ispašu stoke.

Konačni podaci o biljnoj proizvodnji biće objavljeni sa objavljivanjem konačnih podataka Istraživanja o strukturi poljoprivrednih gazdinstava u Crnoj Gori.

Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Milica GLOMAZIĆ

Tel. +382-20-230-937

e-mail: contact@monstat.org